

Η **Δάφνη Φαραζή** γεννήθηκε στην Αθήνα το 1990. Μεγαλώνοντας σε καλλιτεχνικό περιβάλλον, ήρθε σε επαφή με τις Τέχνες από πολύ μικρή και τα ερεθίσματα που δέχτηκε την οδήγησαν να ασχοληθεί με τη σύνθεση και τον κινηματογράφο. Σπούδασε στο Τμήμα Κινηματογράφου του ΑΠΘ, ακολουθώντας την κατεύθυνση του Ήχου. Από το 2012 ξεκίνησε να εργάζεται ως **ηχολήπτρια, boom operator και sound designer** στον κινηματογράφο και την τηλεόραση με έδρα την Αθήνα. Το 2019 έγινε δεκτή στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα του ΕΚΠΑ με τίτλο «Μουσική Δημιουργία για Νέα Μέσα». Παράλληλα δραστηριοποιείται ως συνθέτρια μουσικής, τόσο για οπτικοακουστικά μέσα όσο και ανεξάρτητα. Δείτε [εδώ](#).

Ενδεικτική Φιλμογραφία:

IODINE: Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΑ ΕΡΕΙΠΙΑ ΤΟΥ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ (50', σκ. Ορφέας Περετζής, 2022) – Location Sound

WE ARE IN THE ARMY NOW [Onassis Future N.O.W. Theater Festival] (86' σκ. Άλκης Παπασταθόπουλος / Ηλίας Αδάμ, 2021) - Location Sound, Sound Design & Mix

ΓΙΑΤΙ 21? 12 ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ (2021, EPT - Filmiki Productions \ Doc Series, 12 episodes) - Sound Mix

ZAK, THIS IS RIGHT (2020, 12' σκ. Γεύη Δημητρακοπούλου) - Sound Design & Mix

YAWTH (2017, 8' σκ. Δ. Τσακαλέας & Λ. Βαρτζιώτη) - Sound Design & Mix

YELLOW FIEBER (2015, 15' dir. Κωνσταντίνα Κοτζαμάνη) - Sound Design

RUNAWAY DAY (2013, 80' dir. Δημήτρης Μπαβέλλας) - Sound Design

Πώς αποφασίσατε να ασχοληθείτε με τον κινηματογράφο και τα οπτικοακουστικά μέσα;

Η επαφή μου με τις Τέχνες ξεκίνησε από πολύ μικρή ηλικία, καθώς και οι δύο μου γονείς είναι καλλιτέχνες. Ο πατέρας μου μουσικός και η μητέρα μου εικαστικός. Η επαγγελματική και προσωπική τους πορεία, τους οδήγησε να εργαστούν μεταξύ άλλων και στο θέατρο (έκαστος στον τομέα του) και κάπως έτσι μεγάλωσα κι εγώ ανάμεσα σε ερεθίσματα που συνδύαζαν τη μουσική, τη ζωγραφική, το θέατρο, το χορό, την ποίηση. Η αγάπη μου για το σινεμά γεννήθηκε στην εφηβεία μου, όταν άρχισα να βλέπω κλασικό κινηματογράφο και ανακάλυψα την κινηματογραφική γλώσσα που έμοιαζε να συνδυάζει όλα όσα με περιτριγύριζαν και ταυτόχρονα ήταν η πιο οικεία στη δική μου ματιά για τον κόσμο ως τότε. Στα 14 μου απέκτησα την πρώτη μου βιντεοκάμερα και ένα χρόνο αργότερα έφτιαξα ένα ταινιάκι - δοκίμιο με το οποίο κατέκτησα μια πρωτιά σε φεστιβάλ κινηματογράφου για νέους και κάπως έτσι ένιωσα ότι αυτό ήταν το μονοπάτι που ήθελα να ακολουθήσω. Σπούδασα λοιπόν στο Τμήμα Κινηματογράφου της Καλών Τεχνών του ΑΠΘ και παράλληλα συνέχιζα να γράφω μουσική και να κάνω τα πρώτα μου βήματα στη μουσική παραγωγή. Η ειδίκευση στον Ήχο δεν άργησε να έρθει καθώς, από το πρώτο κιόλας εξάμηνο της σχολής, καλούμασταν να κάνουμε ταινίες σε μικρές ομάδες και νομίζω πως εκεί ένιωθα πως είχα να προσφέρω τα περισσότερα και να είμαι πιο δημιουργική. Εκ των υστέρων νιώθω πως ο Ήχος με διάλεξε και όχι εγώ.

"Honeymoon" σκηνοθεσία Άλκης Παπασταθόπουλος, 2021

Δουλεύετε ως ηχολήπτρια και sound designer, μπορείτε να μας πείτε, για όσες δεν γνωρίζουν, τι είναι αυτά τα πόστα ακριβώς ;

Οι όροι που χρησιμοποιούμε για τα διάφορα πόστα μιας παραγωγής, αναφέρονται συνήθως σε μια μεγάλη κινηματογραφική παραγωγή όπου ο καταμερισμός των εργασιών είναι μεγάλος και υπάρχει εξειδίκευση στο κάθε department. Από αυτή τη σκοπιά, η **ηχολήπτρια** είναι η υπεύθυνη για την επιλογή του εξοπλισμού του ήχου, του αριθμού και του είδους των μικροφώνων, την τοποθέτησή τους, την εγγραφή και τη μίξη του ήχου στο γύρισμα, πάντα με επίκεντρο την πρόζα των ηθοποιών. Μπορεί να έχει έναν ή παραπάνω βοηθούς (boom operators) οι οποίοι «πλασάρουν» τα μικρόφωνα που βρίσκονται στην άκρη των boom roles με συγκεκριμένη τεχνική ώστε να πλησιάζουν τους ηθοποιούς στο μέγιστο, χωρίς να γίνονται ορατοί μέσα στο κάδρο της κάμερας. Η ηχολήπτρια είναι αρμόδια να γνωρίζει ανά πάσα στιγμή τι είναι χρήσιμο δραματουργικά για το σενάριο ώστε να αποδώσει τον καλύτερο ήχο. Σε μια μικρότερη παραγωγή, ή πολύ συχνά σε ταινίες ντοκυμαντέρ, η ηχολήπτρια δουλεύει μόνη της και καλείται να κάνει η ίδια boom (με φορητό εξοπλισμό). Άλλοι όροι που χρησιμοποιούνται για το ίδιο πράγμα είναι location sound mixer, sound engineer, sound recordist.

Σχετικά με τον όρο **sound designer ή σχεδιάστρια ήχου**, ισχύει το ίδιο αναφορικά με το μέγεθος και το μπάτζετ μιας παραγωγής. Σε γενικές γραμμές, ως sound design ορίζουμε τη διαδικασία του post-production (δηλαδή του σταδίου μετά το πέρας των γυρισμάτων) όπου κατασκευάζεται ο ηχητικός κόσμος μιας ταινίας, αφού πρώτα μονταριστεί. Προσθέτουμε επιπλέον ήχους, συνδυάζουμε ήχους μεταξύ τους για να δημιουργήσουμε κάτι καινούριο, ηχογραφήσουμε ξανά κάποιους ήχους που δεν γράφτηκαν σωστά στο γύρισμα, βάζουμε ατμόσφαιρες, εφέ... Με λίγα λόγια κάνουμε μια ηχητική σύνθεση που συμπληρώνει και εμπλουτίζει τον ήχο που κατέγραψε η ηχολήπτρια στο γύρισμα, ώστε να δημιουργηθεί αυτή η αίσθηση της αληθοφάνειας, ότι δηλαδή αυτό που βλέπουμε και ακούμε δεν είναι μια κατασκευή - αλλά κάτι πραγματικό, όσο «μη πραγματικό» κι αν είναι το έργο στη θεματολογία ή την αισθητική του. Σε μεγαλύτερες παραγωγές, υπάρχουν άτομα που εξειδικεύονται σε ένα από τα παραπάνω πόστα, ανάλογα με τις ανάγκες της ταινίας. Στο τέλος γίνεται η μίξη του ήχου από άλλον επαγγελματία, σε ειδικές συνθήκες αναπαραγωγής, που θα διασφαλίζει την ισορροπημένη αναπαραγωγή στις αίθουσες ή τις άλλες πλατφόρμες.

«Επίσης πρέπει να πω ότι τα άτομα που ασχολούνται με τον ήχο είναι πολύ λίγα και περιζήτητα, ειδικά για πρότζεκτ low budget. Όσο πιο πολλά «ναι» λες, τόσο

περισσότερα άτομα γνωρίζεις, άρα τόσο πιο πολλές πιθανές συστάσεις έχεις για το μέλλον. Έτσι λειτουργεί ο χώρος.»

Μπορείτε να μας μιλήσετε για την πρώτη σας επαφή με την δουλειά αυτή και πόσο εύκολο ή δύσκολο ήταν να βρείτε μια θέση εργασίας στον χώρο αυτό;

Η σχολή κινηματογράφου στην οποία φοίτησα, μου έδωσε τη δυνατότητα να δουλέψω σε αρκετές ταινίες μικρού μήκους ως φοιτήτρια και να αποκτήσω σημαντική εμπειρία κατά τα 5 έτη των σπουδών μου. Οι πρώτες μου δουλειές στο χώρο προήλθαν από συστάσεις συμφοιτητών μου που με γνώριζαν. Επίσης πρέπει να πω ότι τα άτομα που ασχολούνται με τον ήχο είναι πολύ λίγα και περιζήτητα, ειδικά για πρότζεκτ low budget. Όσο πιο πολλά «ναι» λες, τόσο περισσότερα άτομα γνωρίζεις, άρα τόσο πιο πολλές πιθανές συστάσεις έχεις για το μέλλον. Έτσι λειτουργεί ο χώρος. Το δύσκολο ήταν να καταφέρω να βιοπορίζομαι αποκλειστικά από αυτό ως freelancer και να μάθω να ζητάω καλύτερες αμοιβές, ώστε να μην υποτιμώ το χρόνο και τη δουλειά μου. Αυτό ακόμα το μαθαίνω και ευτυχώς υπάρχει τεράστια αλληλοϋποστήριξη μεταξύ συναδέλφων της γενιάς μου.

Τα όσα χρόνια εργάζεστε έχετε δει να αυξάνεται ο αριθμός των γυναικών στο επάγγελμα και συγκεκριμένα στις θέσεις τις οποίες δουλεύετε εσείς;

Εργάζομαι στο χώρο δέκα χρόνια με έδρα την Αθήνα. Στα πρώτα μου βήματα, οι γυναίκες που γνώριζα έστω και ονομαστικά σε επαγγέλματα ήχου πριν από μένα, ήταν μόνο δύο. Μέχρι σήμερα, ο αντίστοιχος αριθμός φτάνει με το ζόρι τα δέκα άτομα συμπεριλαμβανομένων και ατόμων που μπαίνουν τώρα στη δουλειά. Είναι ένας εξαιρετικά ανδροκρατούμενος χώρος και το σχόλιο «δεν έχω ξαναδεί ποτέ γυναίκα να κάνει ήχο» το ακούω ανελλιπώς, σε κάθε συνεργασία, από γυναίκες και άντρες. Όταν πρόσφατα συνεργάστηκα ως ηχολήπτρια με γυναίκα boom operator, ένιωσα μεγάλη συγκίνηση και περηφάνεια! Γενικά, έχω μεγάλη ευαισθησία πάνω σε αυτό το ζήτημα και επιθυμώ συνειδητά να συμβάλλω στην γυναικεία ορατότητα σε αυτά τα επαγγέλματα και στη συζήτηση γύρω από θέματα ισότητας.

"Honeytoon" σκηνοθεσία Άλκης Παπασταθόπουλος, 2021

Για εσάς ποια είναι τα χαρακτηριστικά μιας καλής συνεργασίας με μια σκηνοθέτιδα ή ένα σκηνοθέτη από την θέση της ηχολήπτριας και της sound designer;

Σε κάθε συνεργασία είναι σημαντικό να υπάρχει αμοιβαία εμπιστοσύνη και εκτίμηση. Πρέπει να είναι σε θέση το ένα να ακούσει το άλλο με ψυχραιμία, ακόμα κι όταν οι συνθήκες είναι δύσκολες. Προσωπικά, μια καλή συνεργασία για μένα, πρέπει να δοκιμάζει δημιουργικά και τεχνικά τα όριά μου (εφόσον το άλλο ξέρει τι θέλει) παρέχοντάς μου και την αίσθηση της εμπιστοσύνης και της ελευθερίας. Είναι ένας συνδυασμός πραγμάτων που όταν τα συναντώ σε κάποιο συνεργάτη, χαίρομαι πάρα πολύ να δουλεύω μαζί του και να εξελίσσομαι επαγγελματικά.

Σε τι βαθμό και πώς εκφράζεται κατά την γνώμη σας και σύμφωνα με τις εμπειρίες σας οι διακρίσεις με βάση το φύλο στο συγκεκριμένο επάγγελμα; Ήταν κάτι που βιώσατε/παρατηρήσατε που θα μπορούσατε να μοιραστείτε μαζί μας ;

Το ζήτημα των έμφυλων διακρίσεων, σε ένα επάγγελμα που στατιστικά δεν εκπροσωπείται από ικανό αριθμό γυναικών, είναι δύσκολο να συζητηθεί συνολικά, γιατί εξ ορισμού τα βιώματά μας είναι προσωπικά. Δυστυχώς διακρίσεις υπάρχουν σε όλα τα επαγγέλματα γιατί σαν κοινωνία, ακόμα παλεύουμε για την ισότητα. Το προσωπικό μου βίωμα απαρτίζεται από πολλές διαφορετικές εμπειρίες. Είχα την τύχη ως τώρα να

συνεργάζομαι κυρίως με νέους και καλλιεργημένους ανθρώπους όπου το φύλο είναι κάτι το αδιάφορο μεταξύ μας. Αυτές είναι οι καλύτερες συνεργασίες όπου κοιμάσαι ήσυχη και εστιάζεις στη δουλειά σου και όχι στις άμυνές σου. Οι προβληματικές εμπειρίες συνήθως προέρχονται από άντρες μεγαλύτερης ηλικίας που σε βλέπουν ως μικρή και ως γυναίκα (ως «κοριτσάκι» δηλαδή) και όχι ως μια ισότιμη συνεργάτρια που τυχαίνει να είναι πιο νέα από αυτούς, πράγμα το οποίο μου έχει προκαλέσει μεγάλη ανασφάλεια και αυτοαμφισβήτηση στο παρελθόν. Η δεκαετία των 20 ήταν μια πολύ δύσκολη δεκαετία για μένα γιατί ένιωθα ότι πρέπει διαρκώς να αποδεικνύω την αξία μου, τόσο με τη δουλειά μου όσο και με την εικόνα μου, μη τυχόν και με χαρακτηρίσει κανείς αρνητικά σε σχέση με το φύλο μου ακριβώς επειδή δεν υπήρχαν αρκετές γυναίκες στο χώρο. Αυτή θεωρώ πως είναι μια διαρκής πάλη του γυναικείου φύλου, ανεξαρτήτως επαγγελματικού πεδίου, που αποδεικνύει πόσο δρόμο έχουμε ακόμα μπροστά μας. Υπάρχει όμως και μια ακόμα πλευρά αυτού του ζητήματος, που είναι η «αντίστροφη» διάκριση όπως την έχω ονομάσει. Το να θέλει κάποιος να συνεργαστεί μαζί μου, μόνο και μόνο επειδή είμαι γυναίκα. Πέρα από πρότζεκτ φεμινιστικού ή ενδυναμωτικού περιεχομένου που είναι τιμή μου να είμαι μέρος τους, υπάρχουν και παραγωγές που ψάχνουν γυναίκα boom operator επειδή θέλουν να γυρίσουν ερωτικές σκηνές και θεωρούν ότι το φύλο μου θα διευκολύνει τους ηθοποιούς (χωρίς καν να γνωρίζουν εμένα ή τη δουλειά μου). Σε αυτές τις περιπτώσεις είμαι πολύ επιφυλακτική, αλλά το ένστικτό μου μου λέει πως κάτι δεν πάει καλά. Είναι πολύ περίεργο το συναίσθημα όταν προσπαθείς μια ζωή να σε παίρνουν στα σοβαρά για αυτό που κάνεις και ξαφνικά μόνο και μόνο λόγω φύλου σου ανοίγουν πόρτες αυτόματα. Ωστόσο, η άλλη μεριά δεν έχει την παραμικρή συνείδηση αυτής της διάστασης και σίγουρα δεν έχει κακή πρόθεση.

«Εργάζομαι στο χώρο δέκα χρόνια με έδρα την Αθήνα. Στα πρώτα μου βήματα, οι γυναίκες που γνώριζα έστω και ονομαστικά

σε επαγγέλματα ήχου πριν από μένα, ήταν μόνο δύο. Μέχρι σήμερα, ο αντίστοιχος αριθμός φτάνει με το ζόρι τα δέκα άτομα συμπεριλαμβανομένων και ατόμων που μπαίνουν τώρα στη δουλειά. Είναι ένας εξαιρετικά ανδροκρατούμενος χώρος και το σχόλιο «δεν έχω ξαναδεί ποτέ γυναίκα να κάνει ήχο» το ακούω ανελλιπώς, σε κάθε συνεργασία, από γυναίκες και άντρες. Όταν πρόσφατα συνεργάστηκα ως ηχολήπτρια με γυναίκα boom operator, ένιωσα μεγάλη συγκίνηση και περηφάνεια!»

Σε πολλές χώρες τα τελευταία χρόνια γίνεται μια προσπάθεια να εφαρμοστεί το μέτρο του 50/50 όσον αφορά την συμμετοχή των γυναικών στην παραγωγή ταινιών αλλά και στα προγράμματα των διεθνών φεστιβάλ κτλπ (Πρόσφατα στην Ελλάδα ο εισημοποιημένος νέος χρηματοδοτικός κανονισμός του ΕΚΚ πριμοδοτεί με έξτρα χρηματοδότηση τα κινηματογραφικά σχέδια στα οποία είναι επικεφαλής γυναίκες σε οκτώ βασικές ειδικότητες.) Είναι κάτι που θα θέλατε, που ίσως συζητάτε και με άλλους ανθρώπους που δουλεύουν στον χώρο, θεωρείτε ότι όλα αυτά τα μέτρα μπορούν να βοηθήσουν στην επίτευξη της εργασιακής ισότητας;

Η αλήθεια είναι ότι δε γνωρίζω τι ισχύει νομοθετικά στην Ελλάδα αυτή τη στιγμή για το χώρο των οπτικοακουστικών τεχνών, αλλά το ζήτημα της γυναικείας εκπροσώπησης είναι κάτι που συζητιέται πολύ και είναι πολύ κρίσιμο σε όλα τα πεδία. Έχω ανάμικτα συναισθήματα για την εφαρμογή ενός τέτοιου μέτρου στο χώρο του κινηματογράφου όπου οι γυναίκες είναι αισθητά λιγότερες, γιατί δε βασίζεται στην ουσιαστική επιθυμία για βελτίωση των πραγμάτων, ή στο να δοθούν περισσότερες ευκαιρίες σε γυναίκες, αλλά σε οικονομικά κίνητρα για επιχορηγήσεις κλπ. Είναι άλλο ένα πρόσωπο του καπιταλισμού. Από την άλλη μεριά, για το γυναικείο ζήτημα, θα έχει σίγουρα θετικά αποτελέσματα. Για να υπάρξει πραγματική ισότητα, θα πρέπει να ξεπεράσουμε τελείως τα κοινωνικά στερεότυπα και τις προκαταλήψεις γύρω από το φύλο, οπότε ένα τέτοιο μέτρο ίσως αποτελέσει ένα βήμα προς αυτή την κατεύθυνση, αλλά σίγουρα όχι τη λύση.

Τι συμβουλή θα δίνετε σε μια γυναίκα που θέλει να μπει στον χώρο του κινηματογράφου και των οπτικοακουστικών μέσων;

Η συμβουλή που θα έδινα σε μια γυναίκα που θέλει να μπει στον χώρο του κινηματογράφου είναι να μην παίρνει τίποτα προσωπικά και ότι δεν υπάρχουν αυθεντίες. Να εστιάζει σε αυτό που την παθιάζει και όχι στους ανθρώπους που μπορεί να της δυσκολεύουν το δρόμο. Να έχει εμπιστοσύνη στον εαυτό της και να ζητάει βοήθεια χωρίς να νιώθει αδύναμη. Να διεκδικεί το δίκιο της με θάρρος και να μάθει όσο πιο νωρίς γίνεται τι λεφτά δικαιούται.

Μπορείτε να μας πείτε κάποια ονόματα κινηματογραφιστριών (σκηνοθετριών, παραγωγών, sound designers, συνθέτριες για τον κινηματογράφο και την τηλεόραση κλπ) που έχετε ξεχωρίσει για την δουλειά τους ;

Η μόνη γυναίκα που θα ήθελα να αναφέρω σε αυτή την ερώτηση είναι η Αντουανέτα Αγγελίδη την οποία εκτιμώ απεριόριστα και είχα την τύχη να γνωρίσω ως καθηγήτρια στα φοιτητικά μου χρόνια. Η παρουσία της, με έχει ενδυναμώσει με έναν πολύ ουσιαστικό τρόπο, και ως θηλυκότητα και ως δημιουργό. Θαυμάζω πολύ την ίδια και το έργο της, για την πνευματικότητα και την ειλικρίνειά της.

«Η συμβουλή που θα έδινα σε μια γυναίκα που θέλει να μπει στον χώρο του κινηματογράφου είναι να μην παίρνει τίποτα προσωπικά και ότι δεν υπάρχουν αυθεντίες. Να εστιάζει σε αυτό που την παθιάζει και όχι στους ανθρώπους που μπορεί να της δυσκολεύουν το δρόμο. Να έχει εμπιστοσύνη στον εαυτό της και να ζητάει βοήθεια χωρίς να νιώθει αδύναμη. Να διεκδικεί το δίκιο της με θάρρος και να

*μάθει όσο πιο νωρίς γίνεται τι λεφτά
δικαιούται.»*

Τέλος, αν μπορείτε να μας πείτε πάνω σε τι δουλεύετε αυτόν τον καιρό;

Τον Ιανουάριο του 2022 ξεκίνησα να δουλεύω ως βοηθός ηχολήπτη σε μια γαλλική σειρά που γυρίζεται εδώ στην Αθήνα μέχρι τον Ιούνιο. Είναι πάρα πολλές οι ώρες δουλειάς και η κούραση αλλά νιώθω ότι μαθαίνω πολλά και βρίσκομαι ανάμεσα σε ωραίους ανθρώπους - το οποίο είναι πολύ σημαντικό για μένα. Επίσης θα αναφέρω ότι το ποσοστό των γυναικών στο συνεργείο είναι το μεγαλύτερο που έχω συναντήσει ως τώρα και νιώθω τέλεια μέσα σε αυτό! Όσο κάνω αυτό, δυστυχώς δεν έχω χρόνο για άλλα πρότζεκτ μέχρι να τελειώσουν τα γυρίσματα, αλλά μετά, σίγουρα θα ασχοληθώ με τον επόμενο δίσκο μου.